
Köra för att Lära™ – möjligheter till stimulans och utveckling för barn, unga och vuxna med flerfunktionsnedsättning

Lisbeth Nilsson, leg. arb ter, specialist och dr med vet
Associerad till Lunds universitet
Landstinget i Norrbotten

Köra för att Lära - forskningsprojektet

Tidsram 1993 – 2006

109 barn och vuxna med kognitiva funktionsnedsättningar

45 med djup grad – ålder 12 månader till 52 år

64 med andra grader – ålder 16 månader till 86 år

17 spädbarn med typisk utveckling – 3 till 12 månader

Kliniska projekt på barnhabiliteringar, dagcenter för vuxna, särskolor och dagsjukvård

Avhandling presenterades i mars 2007

Jennifer 3 mån o 10 dagar

C300TIRO – the learning tool

Designen grundad i resultaten från Köra för att Lära projektet

Utvecklad i samverkan med Permobil AB och Permobil Europa

En ny metod – för vem?

Tidig intervention för spädbarn

För barn, unga o vuxna med:

- Fysiska o kognitiva funktionsnedsättningar
- Traumatiska hjärnskador
- Stroke med eller utan neglect
- Gångförmåga och problem att hålla uppmärksamhet och utföra aktiviteter
- ADHD, Autism
- Demens

Vad lär sig den som kör?

- Bli nyfiken, uppmärksam
- Tolerera beröring, använda händerna
- Utveckla upplevelsen av ett själv – att bli någon som kan göra något
- Utforska och experimentera
- Samspela och kommunicera
- Förstå samband och konsekvenser
- Att bli självständigare och att ta kontroll – i smått som stort

Insikter om verkligheten

- Förståelse för sin kapacitet och begränsningar
- Förståelse för risker och vad som är farligt
- Förmåga att minnas och hålla fast vid regler och överenskommelser
- Förståelse för konsekvenser av olika val och handlingar
- Förmåga att göra relevanta bedömningar och fatta beslut

Lära sig använda verktyg

6-8 utforskar ANVÄNDNING Använda, tillämpa, finslipa, integrera	8	Expert
	7	Skicklig användning
	6	Förståelse av kompetent användning
4-5 utforskar HANTERING Experimentera, gradera, avväga, sekvensiera i tid och rum	5	
	4	
1-3 utforskar FUNKTIONER Känna på, testa olika delar, undersöka olika funktioner,	3	Förståelse av grundläggande användning
	2	
	1	Okunnig, omedveten om funktion

Hur kan man främja lärandet?

Skapa relation

Framkalla nyfikenhet, motivation

Samspela på ett ömsesidigt sätt

Föra en dialog

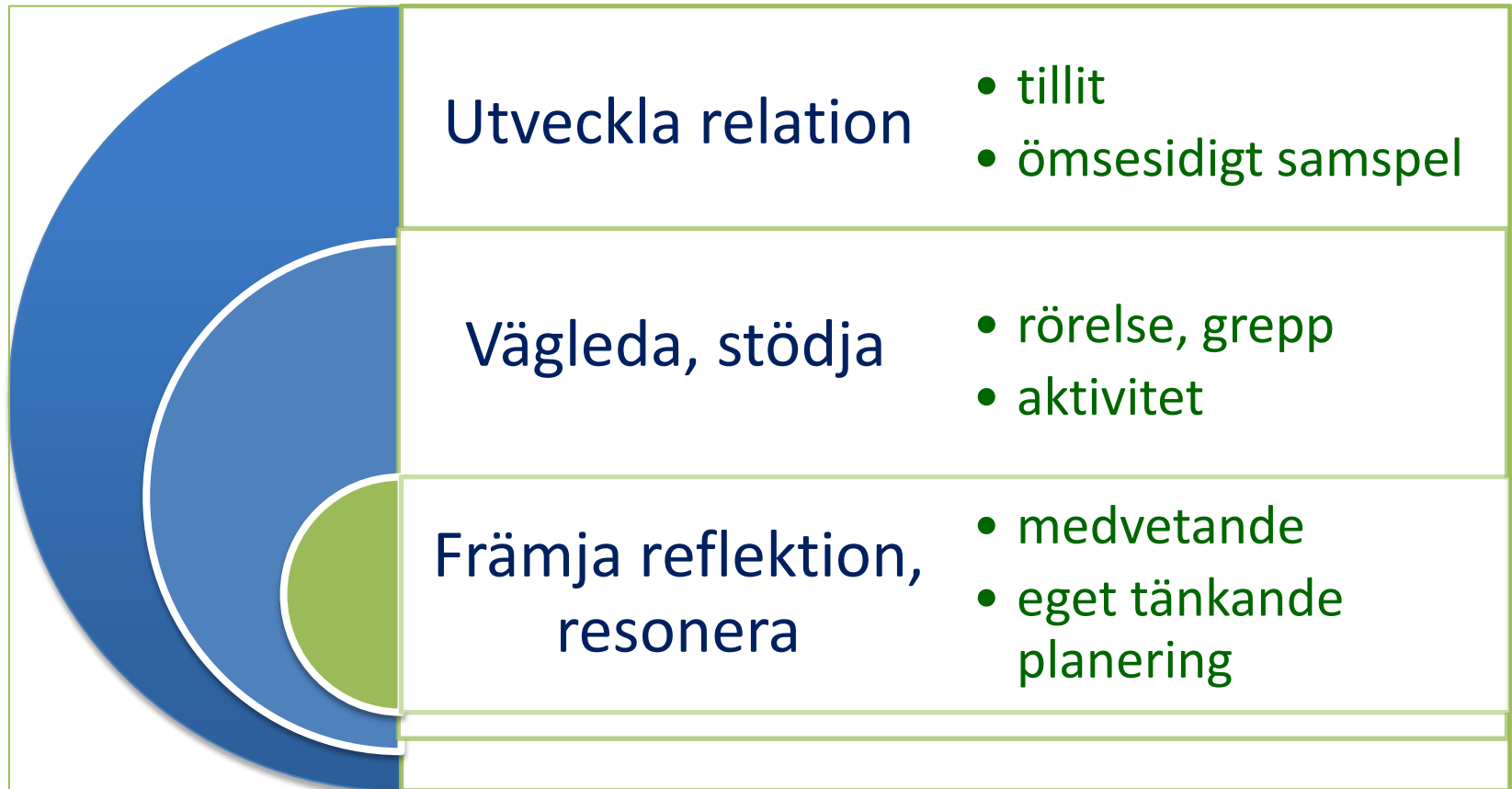
Ge gensvar, använda begriplig kommunikation

Anpassa tempo, situation och utrustning

Använda förutsägbara verktyg, resurser

Viktigt att tänka på:

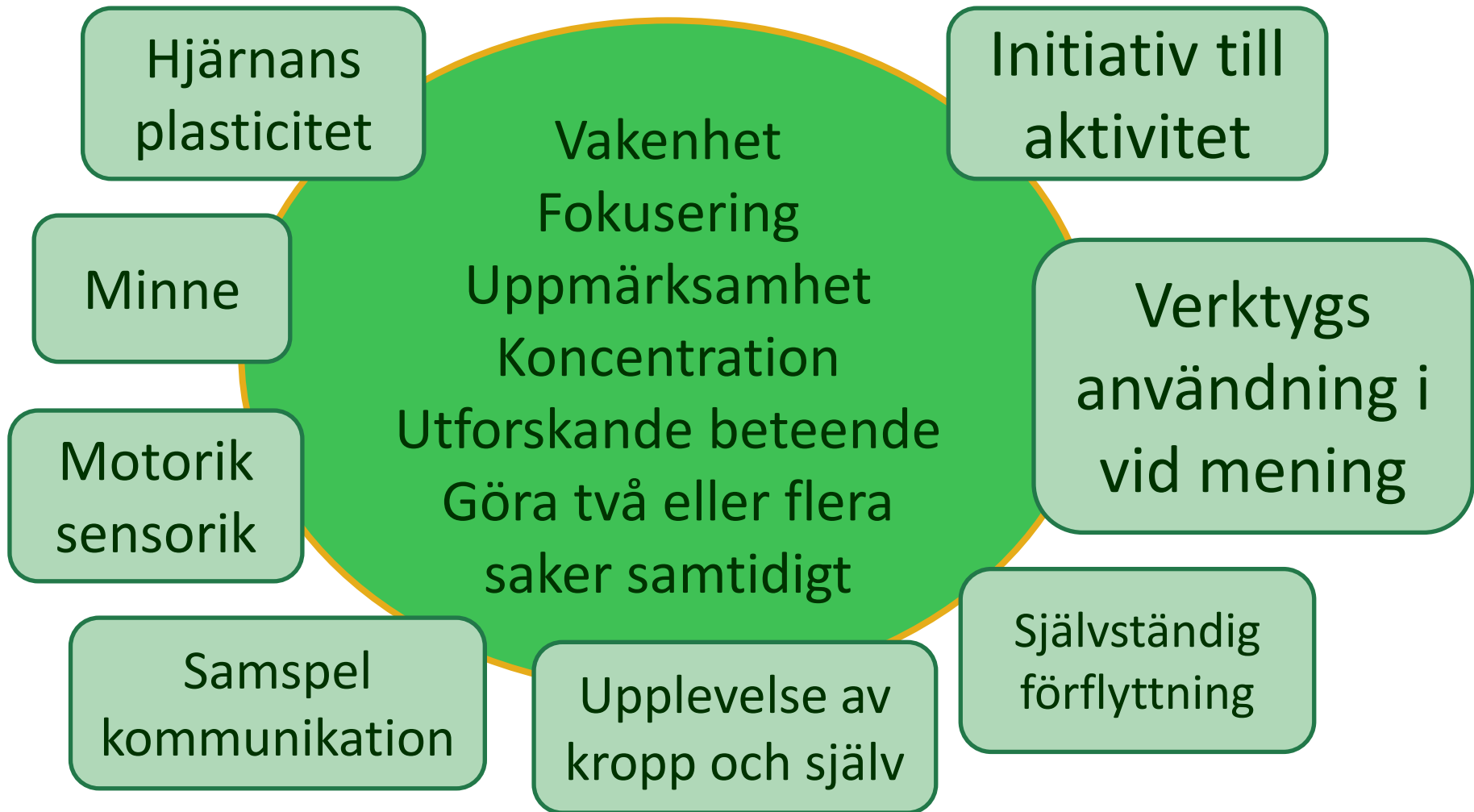
Det behövs två....

Lärande är en process som är beroende av

- relationen mellan den som lär och den som främjar lärandet
- ömsesidigt samspel, kommunikation och pedagogik
- utforskande, demonstration, förklaringar, frågor och överenskommelser

Övning i elrullstol stimulerar

Metoden införd i region Skåne

- FoU-projekt i Hässleholm 2007
- Från 2011 erbjuds metoden på fyra orter: Hässleholm, Malmö, Landskrona/Ängelholm och Ystad
- Ev tillkommer Eslöv under 2013

Kontaktpersoner i region Skåne

- De som har frågor kan i första hand vända sig Eva Z Svensson på Barn- och ungdomshabiliteringen i Hässleholm
- Det finns Tiro på Bou i Ystad (Anki Bergqvist), Munkhätteskolans habteam (Anette Hill), Ängelholm (Jeanette Ohrberg) och Hässleholm.
- Vi hoppas att det även kommer en Tiro till Eslöv (Karin Andersen).
- På Bou är åldersgränsen 18 år men sedan kan Vuxenhab fortsätta men de kan då ta kontakt med Eva i Hässleholm.

Kontakt angående metoden

Lisbeth Nilsson

Arbetsterapeut, specialist ihabilitering och handikappomsorg, dr i medicinska vetenskaper

Postadress: Box 158, 960 33 Murjek

Hemsida: www.lisbethnilsson.se

E-post: lisbeth.nilsson@kiruna.nu
lisbeth.nilsson@med.lu.se